

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

УДК 343.163+343.162.2«18/19»

DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2019-3-1>

В. П. Горбачов

кандидат юридичних наук,
доцент, адвокат

Донецької обласної колегії адвокатів

ПРО ОБВИНУВАЛЬНУ ФУНКЦІЮ ПРОКУРАТУРИ В МІСЦЕВИХ СУДАХ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

У статті дано аналіз теоретичних поглядів, нормативного регулювання та практики реалізації прокуратурою Російської імперії функції обвинувачення у місцевих судах після судової реформи 1864 р. Зроблено висновок про те, що обвинувальна функція прокуратури в цих судах виявлялася в обмеженому обсязі. Розглянуто такі елементи обвинувачення у місцевих судах, як порушення кримінального переслідування й опротестування вироків, оскільки підтримання обвинувачення у цих судах прокуратура не здійснювала.

У процесі підготовки судової реформи обговорювалося питання про покладання на прокурора підтримання обвинувачення у мирових установах. Однак законодавець не прийняв цю пропозицію через нечисленність штату прокуратури, велику кількість мирових суддів і нескладність більшості підсудних їм справ. Наприкінці XIX ст. пропозиція про покладання на прокуратуру обвинувачення у місцевих судах знову обговорювалася на урядовому рівні, однак і тоді вона прийнята не була.

Прокуратура не підтримувала обвинувачення в місцевих судах, а її право порушувати кримінальне переслідування в них було дискусійним. Таке право прокуратура отримала спочатку на підставі судової практики Правлячого Сенату, а потім і на підставі закону, який надав їй із 1884 р. право давати доручення поліції про порушення переслідування винних осіб перед мировим суддею, а з 1912 р. – право самостійно порушувати таке переслідування.

Одним із проявів функції обвинувачення було право опротестовувати вирокі. За законом прокуратура мала право лише касаційного опротестування вироків одноосібних суддів і не мала самостійного права апеляції. Ініціативу апеляційного опротестування закон надав поліції, а прокуратура була уповноважена погодитися або не погодитися з її пропозицією. У разі згоди з пропозицією поліції вважалося, що апеляцію подала прокуратура. Крім того, прокуратура мала право запропонувати поліції підготувати апеляцію. Незважаючи на те, що закон не передбачив безпосереднє право прокуратури на апеляцію, вона фактично вносила апеляції на підставі судової практики Правлячого Сенату, який визнавав за прокуратурою таке право.

Ключові слова: прокуратура, обвинувачення, судова реформа 1864 р., місцеві суди, мирова юстиція, судово-адміністративні органи.

Постановка проблеми. Одним із головних питань діяльності прокуратури є питання щодо її взаємовідносин із судами. У різних країнах і на різних історичних етапах ці відносини не були однаковими. У зв'язку з цим важливим є вивчення історичного досвіду. Показовою в цьому відношенні є судова реформа 1864 р. в Російській імперії, яка регулювала, зокрема, відносини прокуратури з судами місцевого рівня.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Деякі аспекти взаємовідносин прокуратури з мировою юстицією і судово-адміністративними органами в дорадянський період були предметом досліджень Д. Анциферова, М. Духовського, А. Коні, М. Корфа, М. Муравйова, М. Неклюдова, І. Острикова, П. Стаматова, І. Фойницького, П. Хохрякова, І. Щегловітова та ін. На сучасному етапі місцева юстиція стала предметом дисертаційних досліджень

В.В. Гущева, І.І. Дунаєва, С.В. Каширського, Я.Б. Смирнової, Р.В. Терентьева, Н.М. Трофімової та ін. Проте в них не розкрито питання взаємовідносин прокуратури з місцевими судами. Певну увагу цьому питанню приділено в дослідженнях С.В. Лонської. Однак проблеми взаємовідносин прокуратури з місцевою юстицією вимагають подальшої розробки.

Метою статті є дослідження теоретичних поглядів, нормативного регулювання і практики реалізації прокуратурою Російської імперії після судової реформи 1864 р. таких елементів обвинувальної функції в місцевих судах, як порушення кримінального переслідування й опротестування вироків, оскільки обвинувачення в цих судах прокуратура не підтримувала.

Виклад основного матеріалу. Особливістю взаємовідносин прокуратури з мировою юстицією після судової реформи 1864 р. і судово-адміністративними установами після реформи 1889 р. було те, що прокуратура не брала участі у розгляді справ одноосібними суддями (мировими та міськими суддями, повітовими членами окружного суду і земськими дільничними начальниками). Під час підготовки судової реформи обговорювалося питання про покладення на прокуратуру підтримання обвинувачення у мирових установах. Однак укладці судових статутів дійшли висновку, що за наявності великої кількості мирових суддів це нездійсненно внаслідок фізичної неможливості мати при кожному мировому суді особливий орган обвинувальної влади [1, с. 81]. Крім того, більшість підсудних мировим суддям справ були надзвичайно нескладними, тому у підтриманні в них обвинувачення прокуратурою не було ніякої потреби. З цих міркувань обвинувачення у мирових судах було покладено не на прокуратуру, а на потерпілих приватних осіб, поліцейських та інші адміністративні власті [2, с. 5]. А мировий суддя М.А. Неклюдов до цього додавав, що участь прокуратури у справі сповільнювала б мировий розгляд [3, с. 4].

Питання про покладення на прокуратуру підтримання обвинувачення у всіх справах, підсудних одноосібним суддям, обговорювалося урядовою комісією також під час перегляду у кінці ХІХ ст. кримінально-процесуального законодавства. Однак і тоді комісія дійшла висновку, що це неможливо через недостатній чисельний склад прокуратури [4, с. 4].

Стосовно мирових суддів і мирових з'їздів, міських суддів, повітових членів окружного

суду, земських дільничних начальників і повітових з'їздів повноваження прокуратури законом були обмежені двома аспектами: наглядовою функцією й опротестуванням вироків мирових і судово-адміністративних установ. Обвинувальною функцією в цій сфері (в т. ч. правом порушувати кримінальне переслідування) закон прокуратуру не наділив [4, с. 1–2]. Однак на практиці це питання було дискусійним.

Серед приводів до початку справ у мирового судді закон (ст. 42 Статуту кримінального судочинства (далі – СКС)) не вказав повідомлення прокуратури. Проте кримінальний касаційний департамент Сенату 11 липня 1867 р. (рішення № 290) визнав право прокуратури порушувати кримінальне переслідування у справах, підсудних мировим суддям [5, с. 317–318]. У рішенні Сенату не було вказано порядок, у якому прокуратура могла порушити кримінальне переслідування. У зв'язку з цим на практиці виникало питання, чи могла прокуратура про встановлений проступок повідомляти безпосередньо мировим суддям.

Деякі практичні працівники доводили відсутність у прокуратури такого права. Наприклад, мировий суддя М.А. Неклюдов в 1867 р. у своєму «Керівництві для мирових суддів» роз'яснив, що мировий суддя не вправі був прийняти справу за заявою прокурора, бо він не був ні поліцейською, ні адміністративною владою, а був обвинувальною владою, що спеціально створювалася при певних судових місцях і була призначена для обвинувачення тільки в тих місцях, при яких вона створена [3, с. 4]. Товариш голови Смоленського окружного суду В.П. Мордухай-Болтовський у 1875 р. також вважав, що у прокуратури не було права безпосередньо звертатися до мирового суду, бо ст. 42 СКС не згадувала про повідомлення прокуратури як про привід до початку справи у мирових суддів. Серед таких приводів були повідомлення адміністративних властей, до яких прокуратура не належала. За роз'ясненням В.П. Мордухай-Болтовського, у разі виявлення порушень прокуратура мала право запропонувати чинам загальної поліції та жандармських поліцейських управлінь залізниць почати переслідування у мировому суді, а вони зобов'язані були виконати таку пропозицію прокуратури [6, с. 222].

Саме такий підхід до вирішення цього питання закріпив закон 01 травня 1884 р., який встановив, що за наявності в матеріалах дізнання, що надійшли від поліції, ознак проступку мирової підсудності прокуратура доручала поліції

порушити переслідування винної особи перед мировим суддею. Поліція, отримавши такий припис прокуратури, передавала дізнання мировому судді. Надалі на практиці встановився саме такий порядок порушення прокуратурою справ у одноосібних суддів [4, с. 2]. За твердженням І. Щеглової, за такого порядку не було потреби надавати прокуратурі право безпосередньо порушувати справи у мирових суддів, бо фактично за законом від 01 травня 1884 р. таке право їй належало опосередковано [7, с. 23]. Незважаючи на це, у звітах, які представлялися до міністерства юстиції, серед приводів до початку справ у мирових суддів були вказані справи, передані прокурорами.

Однак 15 червня 1912 р. закон (ст. 42 СКС) був доповнений вказівкою на те, що приводом до початку розгляду справи мировим суддею є також повідомлення прокуратури. Це було зроблено з практичних міркувань для прискорення правосуддя, коли до прокуратури надходили скарги, розгляд яких був підсудний мировим судам [8, с. 193]. Як наслідок, прокуратура стала суб'єктом порушення кримінальних справ у мировому суді не тільки у судовій практиці, але й за законом.

Прокуратура не була присутня під час розгляду справ мировими суддями [9, с. 385] й обвинувачення у них не підтримувала. Тому вважаємо неточним твердження С.В. Лонської (а слідом за нею і В.В. Дорошкова) про те, що підтримання обвинувачення в мирових судах (на відміну від загальних судів) було не обов'язком, а тільки правом прокурора [10, с. 96; 11, с. 60]. Закон (ст. 3 СКС) прямо зазначив, що у мирових судових установах викриття обвинувачених перед судом надавалося потерпілим приватним особам, поліцейським та іншим адміністративним властям. Прокуратурі таке право надано не було.

Питання щодо надання прокуратурі факультативного права на свій розсуд брати на себе підтримання обвинувачення в мировому суді обговорювалося в кінці XIX ст. спеціальною урядовою комісією з перегляду судового законодавства. Однак така пропозиція не була підтримана. Серед мотивів цього було те, що залежність підтримання обвинувачення від розсуду прокуратури призведе до того, що за завантаженості іншою роботою прокуратура здебільшого ухилитиметься від прийняття на себе викриття обвинувачених перед дільничним суддею. А це давало б привід до звинувачень прокуратури в її суб'єктивізмі у виборі

справ, за якими вона підтримуватиме обвинувачення [4, с. 3; 12, с. 65].

Якнаслідок, проект нової редакції СКС 1900 р. (ст. 1072) передбачив, що прокуратура безпосередньої участі у розгляді справ у дільничних суддів не бере, проте чини загальної та жандармської залізничної поліції обвинувачення у цих суддів здійснюють під керівництвом і наглядом прокуратури [13, с. 216]. Цей проект законом не став. Однак передбачена в ньому ідея була реалізована в законі 15 червня 1912 р., за яким особи прокурорського нагляду не беруть безпосередньої участі в розгляді справ у мирових суддів, але, якщо визнають за необхідне, можуть дати вказівки чинам поліції з викриття обвинувачених у цих справах (ст. 64¹ СКС). Під «викриттям» обвинувачених міністерство юстиції розуміло правильне і доцільне користування поліцією процесуальними правами сторони у справі, що належали їй за законом [8, с. 198].

Одним із проявів функції обвинувачення було право опротестування вироків [14, с. 1; 15, с. 533–534]. Під час підготовки судової реформи було висловлено пропозицію, щоб у справах, у яких обвинувачення у мировому суді підтримувала поліція, апеляційні відгуки на вирок подавала сама поліція. Однак цю пропозицію не прийняли, мотивуючи тим, що представниками закону були не поліцейські, а прокурори, які, до того ж, за своєю освітою стояли значно вище за поліцію [1, с. 80–83]. Зрештою у питанні опротестування вироків мирових суддів (а з 1889 р. – також вироків судово-адміністративних органів) дії поліції були поставлені під контроль прокуратури.

За законом, якщо поліція, яка підтримувала обвинувачення, не була згодна з вироким мирового та міського судді або земського начальника, то повинна була апеляційний відгук на вирок представити товаришу прокурора. А він міг або дати апеляції подальший хід, або залишити подання поліції без наслідків (ст. 146 СКС). Погоджуючись із відгуком поліції, товариш прокурора передавав його за належністю і не був зобов'язаний приводити його у форму протесту від свого імені; був потрібний тільки дозвіл товариша прокурора на принесення відгуку поліцією. Після передачі відгуку поліції до суду вважалося, що його подано товаришем прокурора [16, с. 183]. У разі залишення відгуку без наслідків товариш прокурора повинен був повідомити про це прокурору, вказавши сутність відгуку та причини відмови в його направленні

до суду [17, с. 30]. Якщо ж відгук на вирок поліція подавала, минаючи товариша прокурора, то вирок мирового з'їзду, постановлений за результатами розгляду такого відгуку, підлягав скасуванню [16, с. 183].

Із цього загального порядку оскарження рішень мирових суддів були зроблені винятки у справах про порушення спеціальних статутів громадського благоустрою та благочиння (будівельного, лікарського та ін.) і статутів казенного управління (митного, про акцизні збори та ін.). У цих справах поліція користувалася правом безпосереднього (без участі прокуратури) оскарження вироків мирових, міських суддів і земських начальників (ст. 1189, 1216 СКС). Крім того, в Сибіру, Архангельській губернії, Степових областях, Туркестанському краї та Закаспійській області у зв'язку з великим простором цих територій поліція мала право самостійно подавати апеляційні відгуки на вироки мирових суддів у разі відсутності з будь-яких причин товариша прокурора окружного суду, а також у місцевостях, де взагалі не було товариша прокурора (там, де він не проживав постійно) (ст. 1380, 1416, 1454 СКС).

З іншого боку, якщо поліція не визнавала за потрібне оскаржити вирок, а товариш прокурора вважав за необхідне це зробити, то поліція зобов'язана була виконати його пропозицію подати апеляційний відгук на вирок. У таких випадках зміст відгуку поліції мав відповідати тим вказівкам, які дав товариш прокурора [18, с. 65–66].

Крім того, у разі відмови мирових суддів розглянути протоколи про проступки, складені унтер-офіцерами жандармських поліцейських управлінь, прокурори окружних судів повинні були здійснювати нагляд за своєчасністю оскарження таких постанов суддів [19, с. 1354].

Закон не передбачав безпосереднє право прокуратури на апеляційне опротестування вироків мирових суддів. Але це зробив Сенат, який 01 вересня 1867 р. визнав за прокуратурою право самостійно опротестовувати вироки мирових суддів, постановлені у справах про злочини, які були підсудними не мировим, а загальним судовим місцям і тому підлягали переслідуванню прокуратурою [20, с. 3–4]. Таке саме право у прокуратури було і стосовно вироків земських начальників, міських суддів і повітових членів окружного суду. Більше того, міністр юстиції вимагав від прокурорів, щоб вироки, постановлені з порушенням підсудності, не залишалися без оскарження; якщо ж їх про-

тести не задовольнялися, то прокурори повинні були подавати касаційні протести [19, с. 1392]. Опротестування прокуратурою вироків у непідсудних мировим судам справах не було обмежено будь-яким терміном [9, с. 385]. І на практиці прокуратура подавала протести на вироки одноосібних суддів безпосередньо від себе [4, с. 2].

У 1908 р. Сенат визнав більш широкий обсяг права прокуратури на апеляційне опротестування вироків мирових суддів [21, с. 157]. Він роз'яснив, що у справах, у яких обвинувачем виступала поліція, право апеляційного оскарження належало не тільки поліції, але й прокурору. На підставі цього рішення теорія визнавала право прокурора приносити апеляційні протести також і у справах, у яких обвинувачами були інші органи адміністративної влади [2, с. 9].

У разі опротестування вироків одноосібних суддів товариш прокурора у мировому або повітовому з'їзді виконував не функцію нагляду, а був особою, котра брала участь у справі; тому він повинен був підтримувати там свій протест і для цього мав відповідні права (пред'являти нові докази тощо) [22, с. 226].

Щодо касаційного опротестування остаточних вироків одноосібних суддів, мирового та повітового з'їздів обмежень для прокуратури не було. Прокурор окружного суду мав право опротестувати вирок мирового з'їзду, незважаючи на те, що в засіданні з'їзду був не він, а його товариш [23, с. 63].

На практиці протести прокуратури на вироки місцевих судових установ були відносно нечисленними. Наприклад, у 1909 р. на вироки мирових і міських суддів, повітових членів окружного суду, мирових і повітових з'їздів прокуратурою подано 772 апеляційні протести (що склало 0,05% від усіх завершених цими судами справ) і 203 касаційні протести (0,01%) [24, с. 238–239, 276, 288–289, 312–313].

Прокуратура не здійснювала безпосередній нагляд за діяльністю нижчих судів (волоських, сільських, народних, іногородницьких тощо), які були засновані переважно за становим або національним принципом і не входили до реформованої судової системи. Однак прокуратурі було надано право опротестовувати вироки деяких із цих судів. У Степових областях і Туркестанському краї вироки народних судів, постановлені з перевищенням влади або у непідсудних їм справах, до виконання

не приводилися і представлялися адміністрацією прокурору, котрий вносив їх зі своїм протестом для скасування до місцевого окружного суду, що розглядав ці справи в порядку нагляду [25, с. 335–336]. За реформою місцевого суду 1912 р. прокуратура отримала право касаційного опротестування вироків верхнього сільського суду, який був апеляційною інстанцією для волосних судів [26, с. 112].

Висновки і пропозиції. Таким чином, можна зробити висновок про те, що обвинувальна функція прокуратури в місцевих судах виявлялася в обмеженому обсязі. Обвинувачення в цих судах вона не підтримувала, проте мала право порушувати кримінальне переслідування й опротестовувати їх вирокі. Право порушувати кримінальне переслідування у мирових судах прокуратура отримала спочатку на підставі судової практики Сенату, а потім і на підставі закону, який надав їй з 1884 р. право давати доручення поліції про порушення переслідування винних осіб перед мировим суддею, а з 1912 р. – право самостійно порушувати таке переслідування. За законом прокуратура мала право касаційного опротестування вироків одноосібних суддів і не мала самостійного права апеляції. Незважаючи на це, вона фактично вносила апеляції на підставі судової практики Сенату, що визнавав за прокуратурою таке право.

Список використаної літератури:

1. Объяснительная записка к проекту Устава уголовного судопроизводства. Санкт-Петербург, 1863. XIX. 496 с.
2. Устав уголовного судопроизводства. Систематический комментарий / под общ. ред. М.Н. Гернета. Вып. I. Москва : тип. «Культура», 1914. 306 с.
3. Неклюдов Н. Руководство для мировых судей. Т. 1. Санкт-Петербург : тип. Н. Тиблена и К^о (Н. Неклюдова), 1867. XII. 337 с.
4. Высочайше учрежденная комиссия для пересмотра законоположений по судебной части : Объяснительная записка к проекту новой редакции Устава уголовного судопроизводства. Т. I. Общие положения и подсудность. Санкт-Петербург : Сенатская тип., 1900. XIV. 262. 30 с.
5. Решения уголовного кассационного департамента Правительствующего Сената за 1867 год. Санкт-Петербург : тип. Правит. Сената. XXII, XIV. 815 с.
6. Сборник узаконений для руководства чинов полиции и корпуса жандармов при исследовании преступлений по судебным уставам 20 ноября 1864 года, правилам Высочайше утвержденным 19 мая 1871 года и позднейшим узаконениям / сост. В.П. Мордохай-Болтовской. Санкт-Петербург : тип. Ретгера и Шнейдера, 1875. XII. 295 с.
7. Щегловитов И. Из уголовной практики мирового суда. *Журнал гражданского и уголовного права*. 1887. Кн. 5. С. 1–40.
8. Васильев А.А. Закон о преобразовании местного суда 15-го июня 1912 г. Санкт-Петербург : Изд. юрид. книжн. магазина В.П. Анисимова, 1913. СХV. 248 с.
9. Указатель вопросов уголовного права и судопроизводства, разрешенных уголовным кассационным и общим собранием кассационных департаментов Правительствующего Сената за 1874, 1875 и 1876 гг. / сост. М.Н. Беловым, В.В. Поповым и М.В. Красовским. Санкт-Петербург : тип. Правит. Сената, 1878. 468с.
10. Лонская С.В. Мировой суд в России (1864–1917 гг.): историко-правовое исследование : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Калининградский гос. ун-т. Калининград, 1998. 168 с.
11. Дорощков В.В. Мировой судья. Исторические, организационные и процессуальные аспекты деятельности. Москва : Норма, 2004. 131 с.
12. От III отдела Высочайше учрежденной Комиссии для пересмотра законоположений по судебной части. *Журнал министерства юстиции*. 1895. № 8. С. 65–90.
13. Проект новой редакции Устава уголовного судопроизводства, составленный Высочайше учрежденною Комиссиею для пересмотра законоположений по судебной части. Санкт-Петербург : Сенатская тип., 1900. 513 с.
14. Наказ министра юстиции, генерал-прокурора, чинам прокурорского надзора судебных палат и окружных судов. Санкт-Петербург : тип. Правит. Сената, 1896. 118 с.
15. Фойницкий И.Я. Курс уголовного судопроизводства : в 2 т. Т. 1. Санкт-Петербург : Изд-во «Альфа», 1996. 552 с.
16. Устав уголовного судопроизводства с позднейшими узаконениями, законодательными мотивами, разъяснениями Правительствующего Сената и циркулярами министра юстиции / сост. В. Ширковым под ред. М. Шрамченко. Санкт-Петербург : «Центральная» типо-литография М.Я. Минкова, 1899. 30, 948, 56, IV с.
17. Инструкция прокурора Казанской судебной палаты С. Гончарова о порядке действий лиц прокурорского надзора округа Казанской судебной палаты, а также чинов полиции по участию последних в производстве предварительного следствия. Казань : тип. Штаба Казанского военного округа, 1880. 149 с.

18. Инструкция чинам полиции округа Харьковской судебной палаты по обнаружению и исследованию преступлений / сост. прокурор Харьковской судебной палаты В. Давыдов. Харьков : Т-во «Печатня С.П. Яковлева», 1898. 107 с.
19. Устав уголовного судопроизводства с позднейшими узаконениями, законодательными мотивами, разъяснениями Правительствующего Сената и циркулярами министра юстиции / сост. М.П. Шрамченко и В.П. Ширковым. Петроград : Изд. юрид. книжного магазина Н.К. Мартынова. 1916. ХСVI. 1412 с.
20. Свод решений кассационных департаментов Правительствующего Сената и разъясненные ими законоположения. Ч. 1. Санкт-Петербург : тип. Императорской Академии наук : Издание Я.Н. Утина, 1869. XXXVIII. 816 с.
21. Судебные уставы Императора Александра II с законодательными мотивами и разъяснениями. Устав уголовного судопроизводства / сост. С.Г. Щегловитов. Санкт-Петербург : тип. т-ва А.С. Суворина «Новое время», 1913. 948 с.
22. Тимановский А. Сборник толкований русских юристов к Судебным уставам Императора Александра Второго. За двадцать пять лет (1866–1891). Учреждение судебных установлений и Устав уголовного судопроизводства. 2000 тезисов. Варшава : тип. К. Ковалевского, 1892. 2, IV. 651 с.
23. Судебные уставы Императора Александра II. Учреждение судебных установлений / сост. Д. Чичинадзе. Изд. неофициальное. Санкт-Петербург, 1892. IX. 223 с.
24. Сборник статистических сведений Министерства юстиции. Вып. 25. Сведения о личном составе и о деятельности судебных установлений Европейской и Азиатской России за 1909 год. Санкт-Петербург : Сенатская типография, 1911. 400 с.
25. Положение об управлении Туркестанского края: Высочайше утверждены 12 июня 1886 года. Полное собрание законов Российской империи. Собр. 3. Т. 6. Санкт-Петербург, 1888. № 3814. Ст. 216.
26. Рудин Н. Одобренный Государственным Советом и Государственною думою и Высочайше утвержденный Закон 15 июня 1912 г. о преобразовании местного суда. Временные правила о волостном суде. Санкт-Петербург : юрид. книгоизд-во «Сотрудник», 1912. VII. 116, 224 с.

Gorbachov V. P. About the accusatory function of the Prosecutor's office in the local courts of the Russian Empire

The article analyzes the theoretical views, normative regulation and practice of implementation by the Prosecutor's office of the accusatory function in local courts in the Russian Empire after the judicial reform of 1864. It is concluded that the accusatory function of the Prosecutor's office in these courts was manifested in a limited amount. The following elements of the prosecution in local courts, such as the initiation of criminal prosecution and protest of sentences, were considered, as the prosecutor's office did not support the prosecution in these courts.

During the preparation of the judicial reform, it was proposed to entrust the prosecution in the world institutions to the Prosecutor. However, the legislator did not accept this proposal because of the small number of prosecutors, the large number of justices of the peace and the simplicity of the most of cases under their jurisdiction. At the end of the 19th century, the proposal to impose accusatory function on the Prosecutor's office in local courts was again discussed at the government level, but even then it was not accepted.

The Prosecutor's office did not support the prosecution in the local courts, and its right to initiate criminal proceedings in them was debatable. The Prosecutor's office obtained this right first on the basis of the judicial practice of the Governmental Senate, and then on the basis of the law, which since 1884 gave the Prosecutor's office the right to instruct the police to initiate prosecution the perpetrator before a justice of the peace, and since 1912 – the right to initiate such prosecution independently.

One of the manifestations of the functions of the prosecution was the right to appeal against the sentences. According to the law, the Prosecutor's office had only the right of cassation protests against sentences of individual judges, but did not have an independent right of appeal complaints. The law granted to the police the initiative of appeal against sentences, and the Prosecutor's office was authorized to agree or disagree with its proposal. If the Prosecutor's office agreed with the proposal of the police, it was considered that the appeal was submitted by the Prosecutor's office. In addition, the Prosecutor's office had the right to ask the police to prepare an appeal. Despite the fact that the law did not provided for the Prosecutor's office the direct right of appeal complaints, it made in fact appeals based on the judicial practice of the Governmental Senate, which recognized such right for the Prosecutor's office.

Key words: Prosecutor's office, accusation, judicial reform of 1864, local courts, world justice, judicial-administrative bodies.